TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Reg. data Nr. Reg. Nr.

<table>
<tr><td colspan="2">ĮSTATYMO PROJEKTAS
Nr.: TAP-26-1012(3); 26-1013(3)
TAIS-26-6778(5); 26-6779(5)</td><td colspan="3">DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SMURTINIAIS NUSIKALTIMAIS PADARYTOS ŽALOS KOMPENSAVIMO ĮSTATYMO NR. X-296 1, 7 IR 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Įstatymo projektas)</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td><td>Rengėjas</td><td>Svarstyta</td><td>Siūloma</td></tr>
<tr><td>Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją</td><td>Pasirenkama
☒Taip
☐Ne</td><td rowspan="2">Teisingumo ministerija</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☒TAP
☐LRV pasitarimas
☐LRV posėdis
☐Nesvarstyta
2026-11-24</td><td rowspan="2">Pasirenkama
☐Svarstyti TAP
☐Svarstyti LRV pasitarime
☒Svarstyti LRV posėdyje
☐Grąžinti tobulinti</td></tr>
<tr><td>Įgyvendina Vyriausybės programą</td><td>Pasirenkama
☒Taip
☐Ne</td></tr>
</table>

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Atvejai, susiję su nusikalstamomis veikomis prieš nepilnamečius, išryškino problemą, kad nukentėjusių asmenų, ypač vaikų, teisių ir interesų apsaugai reikia kompleksinių priemonių ir veiksmingos pagalbos sistemos, apimančios kvalifikuotą teisinį atstovavimą, tinkamai pasirengusius valstybės garantuojamų advokatų ir adekvačią valstybės kompensaciją už nusikaltimu padarytą žalą.

Įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą, Nukentėjusiųjų nuo nusikaltimų asmenų fondo (toliau – Fondo) lėšos gali būti naudojamos tik žalos atlyginimui, tačiau negali būti naudojamos administravimo (bylinėjimosi, vykdymo proceso ir dokumentų vertimo) išlaidoms padengti ar stiprinti Fondo vykdomas kitas pagalbos priemones nukentėjusiems asmenims. Su Fondo administravimu ir nukentėjusiųjų atstovavimu susijusios išlaidos dengiamos iš kitų valstybės biudžeto asignavimų, o Fondo lėšos (likutis) lieka nepanaudotos. Be to, nustatyti žalos atlyginimo dydžiai nepakankamai padengia nukentėjusiųjų asmenų, ypač pažeidžiamų grupių, sveikatos, darbingumo ir kt., praradimus.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projektu siūloma:

- išplėsti Fondo lėšų naudojimo paskirtį, nustatant, kad jos gali būti naudojamos ne tik žalos kompensavimui, bet ir su Fondo administravimu susijusioms išlaidoms padengti, įskaitant bylinėjimosi, vykdymo proceso bei regreso įgyvendinimo išlaidas;
- sudaryti galimybę Fondo lėšomis finansuoti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, kai ši pagalba teikiama nukentėjusiems nuo nusikaltimų, bei specialiuosius mokymus valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje;
- nurodytoms naujos rūšies išlaidoms galės būti skiriama ne daugiau kaip 30 procentų Fondo metinių įplaukų (įstatymui įsigaliojus, galės būti panaudota iki 40 proc. sukauptų lėšų). Fondo programos vykdytojas būtų įpareigotas planuoti lėšų panaudojimą kalendorinių metų ketvirčiais ir užtikrinti, jog Fondo lėšas panaudojus kitiems nei kompensacijų mokėjimo tikslams būtų išlaikytas pakankamas Fondo lėšų likutis kompensacijoms mokėti;
- didinti neturtinės ir turtinės žalos kompensacijų dydžius asmenims, tiesiogiai nukentėjusiems nuo smurtinių nusikaltimų, ypač pažeidžiamoms grupėms, įskaitant nepilnamečius, kad jie atitiktų realų patirtos žalos mastą ir esamas ekonomines sąlygas.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☐Taip ☒Ne

Įstatymo projekto rengėjai nurodo, kad priėmus siūlomus pakeitimus, skirti papildomų lėšų iš valstybės biudžeto nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS) ☐Taip ☒Ne	**GYVENTOJAMS**	☐Taip ☒Ne
	ŪKIO SUBJEKTAMS	☐Taip ☒Ne
	VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS	☐Taip ☒Ne
Įstatymo projekto rengėjai administracinės naštos bei prisitaikymo išlaidų poreikio neidentifikuoja.		

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☐TM ☐FM ☐AM ☐EIM ☐EM ☐KAM ☐KM ☒SADM ☒SAM ☐SM ☐ŠMSM ☐URM ☐VRM ☐ŽŪM ☐LSA ☐Verslo asociacijos ☐Profesinės asociacijos ☐Nevyriausybinės organizacijos ☒Kita

Įstatymo projektas derintas su Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba ir Lietuvos advokatūra.

Derinimo pažyma parengta dėl Finansų ministerijos pastabos, kuria iš dalies nepritariama Įstatymo projekto tikslams (dėl Fondo lėšų panaudojimo paskirties išplėtimo).

Į Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės pastabas ir pasiūlymus iš esmės atsižvelgta.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė patikslintam Įstatymo projektui pastabų ar pasiūlymų neturi (2026 m. lapkričio 23 d. išvadoje Nr. NV-3116).

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Atliktus Įstatymo projekto antikorupcinį vertinimą, antikorupciniu požiūriu rizikingų teisės aktų nuostatų nenustatyta.

PAŽYMĄ PARENGĖ	Artūras Norkevičius
	Viešojo valdymo grupė , vyresnysis patarėjas